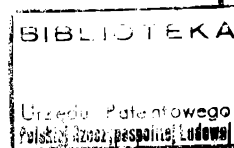

Warszawa, 15 grudnia 1936 r.

URZĄD PATENTOWY

D 03 d 27/08

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 24010.

Kl. 86 d, 5.

Łódzka Manufaktura Pluszowa
Teodor Finster
(Łódź, Polska).

D 03 d 27/08

Sposób wytwarzania tkanin podwójnie-pluszowych w celu otrzymywania z nich gęstych aksamitów niskoruniowych lub welwetów.

Zgłoszono 2 marca 1934 r.

Udzielono 21 października 1936 r.

Pierwszeństwo: 3 marca 1933 r. (Niemcy).

Gęste aksamity niskoruniowe, w szczególności aksamity bawełniane są wytwarzane przeważnie na krosnach wytwarzających runi z wątku. Wzmiankowane krosna są jednak mało wydajne, ponieważ poza podstawowymi wątkami muszą jeszcze być wbijane wątki do tworzenia runi.

Próbowano często naśladować te tkaniny przez wytwarzanie ich na krosnach podwójnie-pluszowych. Za pomocą dotychczas znanych wiązań nie było jednak możliwe osiągnięcie dodatniego wyglądu, trwałości runi i odporności przy zeszywaniu, jakie posiadają tkaniny runiowe, wytwarzane sposobem wątkowym.

Najbardziej znanym sposobem wiązania tkanin wytwarzanych na krosnach podwójnie-pluszowych z wiązaniem osnowy runiowej jest tak zwane wiązanie czterowątkowe uwidocznione na rysunku (fig. 1), które jednak dopiero przy pomocy czterech wątków tworzy jedną kluczkę runiową. Poza tym znane są również inne jeszcze odmiany tych wiązań czterowątkowych.

Wiązanie to jednak nie nadaje się do wytwarzania gęstych aksamitów niskoruniowych, w szczególności bawełnianych, ponieważ przez jego zastosowanie nie można osiągnąć wymaganej gęstości runi. Wobec tego używa się również tak zwanego

wiązania runiowego dwuwątkowego, uwi-
docznionego na fig. 2, w którym tworzą się
kluczki runiowe o dwóch wątkach. Wiąza-
nie to już bardziej odpowiada celowi, lecz
jest za mało trwałe, gdyż przy jego za-
stosowaniu kluczki runiowe z łatwością
przepychają się na lewą stronę i tkanina
daje się łatwo przesuwac w kierunku o-
snowy, wskutek czego staje się niezdatną
do szycia.

Wynalazek niniejszy usuwa wyżej wy-
mienione wady. Polega on na tym, że nitki
osnowy runiowej, zarówno w górnym, jak
i w dolnym przesmyku zawsze są równo-
cześnie oprowadzane dookoła każdego dru-
giego wątku, nitki zaś osnowy podstawo-
wej, obejmujące pojedyncze nitki osnowy
runiowej, znajdujące się w trzcinach po
dwie naprzeciw siebie i wzajemnie naprze-
ciw względem siebie przesuwane o jeden
wątek, przeplatają się splotem płóciennym
z wątkami objętymi nitkami osnowy runio-
wej, — a w nierównym wiązaniu, tak zwa-
nem Panama (2-nitkowym i 1-wątkowym),
przeplatają się z wolnymi wątkami leżą-
cymi pomiędzy nitkami osnowy runiowej;
w ten sposób tworzy się splot rządkowy-
krzyżykowy 2/2. To swoicie przesuwane
połączenie czteronitkowe nitek osnowy
podstawowej ma na celu zakleszczenie i
utrwalenie każdej kluczkii runiowej z przodu
i z tyłu pomiędzy dwiema w tym samym
przesmyku przeplatającymi się nitkami o-
snowy podstawowej. Poza tym sposób wią-
zania według wynalazku niniejszego ma na
celu nadanie kluczkce runiowej, wystającej
z tkaniny podstawowej, charakteru tak
zwanego splotu rządkowego 2/2, co przy
innych sposobach można osiągnąć tylko
przez przesuwanie nitek osnowy runiowej.

Na rysunku figury 3 — 7 wyjaśniają
sposób według wynalazku niniejszego.

Fig. 3 przedstawia w przekroju w kie-
runku osnowy tkaninę podwójnie pluszo-
wą wytwarzaną za pomocą trzcin nieparzy-
stych, fig. 4 — za pomocą trzcin parzy-

stych, fig. 5 przedstawia runi krajaną z pra-
wej strony tkaniny, fig. 6 i 7 wyjaśniają
(w przekroju w kierunku osnowy) sposób
krzyżowania osnów na kluczki runiowe.

Z fig. 3 i 4 widać, że nitki osnowy ru-
niowej we wszystkich trzcinach przeplata-
ją co każdy drugi wątek, a mianowicie w
górną tkaninie wszystkie wątki parzyste
(2, 4, 6 i t. d.), w dolnej zaś tkaninie
wszystkie wątki nieparzyste (1, 3, 5 i t. d.).
Poza tym jest rzeczą widoczną, że nitki
osnowy podstawowej przeplatają w każdej
trzcinie zawsze dwa wątki leżące w tym
samym przesmyku; w parzystych jednak i
nieparzystych trzcinach są wzajemnie prze-
suwane o jeden wątek. W ten sposób w
górną tkaninie podług fig. 3 wątki 1 i 2
(względnie 3 i 4) w przesmyku leżą razem,
natomiast podług fig. 4 leżą w przesmyku
razem wątki 2 i 3 (względnie 4 i 1). To sa-
mo powtarza się w tkaninie dolnej.

Z fig. 5 widać, że nitki osnowy podsta-
wowej *c* i *f* względnie *e* i *d*, obejmujące
pojedyncze nitki osnowy runiowej *a* i *b*,
przeplatają się wiązaniem płóciennym z
wątkami, objętymi nitkami osnowy runio-
wej *a* i *b*, a mianowicie z wątkami 2 i 4
w tkaninie górnej, a z wątkami 1 i 3 w tk-
aninie dolnej, z wolnymi zaś wątkami (1 i
3 przy tkaninie górnej oraz wątkami 2 i 4
przy tkaninie dolnej) leżącymi pomiędzy
kluczkami runiowymi przeplatają się nie-
równym wiązaniem, tak zwanym Panama
(2-nitkowo i 1-wątkowo), tak iż w ten spo-
sób tworzy się splot rządkowy-krzyżyko-
wy 2/2. Ten rodzaj splotu ma swoje zna-
czenie, ponieważ nitki osnowy runiowej
wszędzie w tych samych miejscach wystę-
pują z tkaniny podstawowej.

Na fig. 6 i 7 jeszcze lepiej uwi-
docznia się stosunek nitek osnowy podstawowej do
nitek osnowy runiowej. Nitka osnowy ru-
niowej *a* znajduje się pomiędzy nitkami o-
snowy podstawowej *c* i *f*, a nitka osnowy
runiowej *b* — pomiędzy nitkami osnowy
podstawowej *e* i *d*. Jak wskazuje fig. 6,

wątek 3 jest raz wyparty w górę, a wątek 1 w dół, w drugim zaś przypadku (fig. 7) odwrotnie: wątek 3 jest wyparty w dół, a wątek 1 — w górę. Wskutek tego według fig. 6 końce runi pomiędzy wątkami 2 i 4 pochylają się ku sobie, a pomiędzy wątkami 4 i 2 odchylają się od siebie, według zaś fig. 7 — odwrotnie. Wskutek tego tkanina gotowa wywołuje lekkie wrażenie splotu rządowego 2/2 przy prostopadłej mocnej kluczce runiowej. Osiąga się więc tym sposobem charakter splotu rządowego 2/2 nie w ten sposób, jak dotychczas, przez przesuwanie nitki osnowy runiowej, lecz przez przesuwanie nitki osnowy podstawowej, — co jest przedmiotem zasadniczym wynalazku.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób wytwarzania tkanin podwójnie-pluszowych w celu otrzymywania z nich gęstych aksamitów niskoruniowych lub welwetów, znamienny tym, że nitki osnowy runiowej (*a* i *b*) zarówno w górnej, jak i

dolnej tkaninie zawsze jednocześnie oprowadza się dookoła każdego drugiego wątku (2 i 4) w tkaninie górnej i wątku (1 i 3) w tkaninie dolnej, nitki zaś osnowy podstawowej (*c* i *f* oraz *e* i *d*), obejmujące pojedyncze nitki osnowy runiowej (*a* i *b*), znajdujące się w trzcinach po dwie naprzeciw siebie i wzajemnie naprzeciw siebie przesuwane o jeden wątek, przeplata się z wątkami (2 i 4) w tkaninie górnej i wątkami (1 i 3) w tkaninie dolnej objętymi nitkami osnowy runiowej wiązaniem płóciennym, z wolnymi zaś wątkami (1 i 3) w tkaninie górnej i wątkami (2 i 4) w tkaninie dolnej leżącymi pomiędzy kluczkami runiowymi przeplata się nierównym splotem „Panama” (2-nitkowo i 1-wątkowo), wskutek czego tworzy się splot rządowy-krzyżkowy 2/2.

Łódzka Manufaktura
Pluszowa
Teodor Finster.
Zastępca: Inż. M. Zmigryder,
rzecznik patentowy.

